

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Анотація: У статті запропоновано трактування категорії «економічний потенціал підприємства», що визначає його як можливості виробництва товарів та послуг у майбутніх періодах, а також отримувати доходи та прибутки. Розроблено механізм формування економічного потенціалу підприємства, що є циклічною системою, яка після проходження кожного циклу виходить на новий рівень господарювання за рахунок аналізу та усунення недоліків попереднього функціонування. Виділено етапи циклу управління формуванням економічного потенціалу

Ключові слова: економічний потенціал підприємства; цикл управління; механізм управління; основні засоби; оборотні засоби; виробничі можливості

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC SUPPORT OF IMPROVEMENT AND IMPLEMENTATION OF ENTERPRISE POTENTIAL MANAGEMENT SYSTEMS

Abstract: In the article, the interpretation of the category “ enterprise economic potential ” is proposed, which signifies the ability of the comrades to choose their services in future periods, as well as to take income from profits. The mechanism of shaping the economic potential of business, which is a cyclic system, has been broken down, so that after the passage of the skin cycle to enter a new state of control for the analysis and the adoption of a short period of forward functioning. The stages of the management cycle for the formation of economic potential were seen

Keywords: enterprise economic potential; management cycle; management mechanism; fixed assets; working capital; production opportunities

Потенціал підприємства – це його можливості здійснювати виробництво товарів та послуг у майбутніх періодах, а також отримувати доходи та прибутки. Система заходів, що базується на стратегічній орієнтації та спрямована на забезпечення сталого розвитку, конкурентоспроможності й довготривалого успіху підприємства визначає ефективність керування потенціалом підприємства. Підвищення рівня ефективності використання економічного потенціалу підприємств відіграє провідну роль у досягненні головної мети виробництва – підвищення прибутковості.

Формування механізму керування економічним потенціалом підприємства необхідно здійснювати виходячи з принципів ефективного управління. А саме:

- будь-які зміни потенціалу відбувається лише через відповідні зміни носія;
- при формуванні потенціалу підприємства необхідно враховувати всі характеристики елементів, які мають бути збалансовані для функціонування підприємства як цілісного об'єкта;
- при формуванні потенціалу підприємства необхідно враховувати вплив зовнішнього середовища на складові потенціалу підприємства та взаємозв'язок елементів із зовнішнім середовищем;
- кількісне накопичення потенціалу підприємства сприяє виникненню якісно нових шляхів та можливостей розвитку підприємства;
- розвиток підприємства у довгостроковому періоді є причинно-наслідковою основою формування його нового потенціалу, а створений потенціал підприємства є причинно-ресурсною основою його подальшого розвитку.

Для формування економічного потенціалу підприємства необхідно оцінити вплив макро- та мікросередовища, можливості та небезпеки. На основі проведеної діагностики сформувані цілі, завдання та місія підприємства, без яких неможливе довгострокове функціонування підприємства на ринку. Для забезпечення реалізації місії підприємства, необхідно сформувати ресурсну базу, на основі якої відбувається процес виробництва. При цьому попередньо розробляється виробнича

програма підприємства, що включає натуральні та вартісні показники виробництва кожного підрозділу підприємства з урахуванням плану реалізації, зобов'язань за договорами, а також державного замовлення. Після реалізації продукції та отримання прибутку підприємство аналізує отримані результати, виявляє недоліки та резерви, і на основі цього формує нові цілі та завдання для забезпечення найефективнішого функціонування.

Таким чином, механізм формування економічного потенціалу підприємства є циклічною системою, яка після проходження кожного циклу виходить на новий рівень господарювання за рахунок аналізу та усунення недоліків попереднього функціонування.

Одне із завдань управління економічним потенціалом - забезпечення науково-технічного розвитку у вигляді технологій, які після їхньої комерційної адаптації формують конкурентні переваги підприємства. Керування елементами потенціалу підприємства спрямовано на структурний розвиток, підвищення інноваційної активності, конкурентного потенціалу. Поштовх до формування інноваційних факторів дає система корпоративних інтересів. Враховуючи цей висновок можна конкретизувати завдання управління потенціалом підприємства, спрямовані на досягнення стратегічних та тактичних цілей розвитку підприємства.

Стратегічні цілі включають зростання капіталізації підприємства; підвищення соціального захисту працівників; збільшення зайнятості; контроль ціни продукції; оптимізацію балансу підприємства. Тактичні вектори досягнення цих цілей полягає у використанні механізмів регулювання співвідношення попиту та пропозиції; регулювання рівня присутності над ринком; зниження дефіциту бюджету. Доцільно використати методи управління: адміністративні; економічні; законодавчі та нормативні правові; організаційні [1].

Процес управління усіма елементами економічного потенціалу формується у межах загального циклу управління. З цією метою необхідно визначити положення системи управління основними фондами підприємства.

Контроль використання основних засобів включає у собі заходи, створені задля моніторингу поточного стану елементів об'єкта, законності їх використання, прийняття рішень щодо недобросовісного використання елементів основних засобів та оцінку ефективності використання об'єктів. Ефективне використання оборотних фондів передбачає вирішення задач економії сировини, матеріалів, палива, електроенергії. З усієї сукупності можливих заходів економії матеріальних ресурсів слід виділити виробничо-технічні та організаційно-економічні. Виробничо-технічні заходи включають: економію матеріальних ресурсів, комплексну переробку сировини, застосування ресурсозберігаючої техніки, використання безвідходних технологій. Організаційно-економічні заходи включають: удосконалення матеріальних нормативів, поліпшення організації матеріального забезпечення виробництва, упорядкування системи ціноутворення, застосування дієвої системи економічного стимулювання. Стратегічні заходи щодо підвищення ефективності використання економічного потенціалу повинні сприяти більш повному використанню можливостей підприємств та підвищенню його конкурентоспроможності на ринку. Підвищення ефективності використання економічного потенціалу підприємства на основі вдосконалення структури діяльності пов'язане із забезпеченням такої динаміки ресурсів потенціалу, яка б сприяла покращенню структури діяльності підприємства.

Економічний потенціал підприємства визначається здатністю підприємства забезпечити отримання стабільного прибутку через задоволення потреб споживачів за існуючих внутрішніх та зовнішніх обмежень з урахуванням потенційної можливості розвитку носія потенціалу. Потенціал формує основу для виробництва певного обсягу та асортименту продукції, побудови моделей мінімізації збитків та максимізації прибутку, визначення оптимального співвідношення компонентів виробничої та організаційної структури управління та інших економічних механізмів. Сутність категорії «економічний потенціал» полягає в інтегральному відображенні поточних та майбутніх можливостей економічної системи трансформувати вхідні ресурси за допомогою властивих їй персоналу підприємницьких здібностей у економічне благо та максимально задовольняти корпоративні та суспільні інтереси. Процес управління формуванням економічного потенціалу включає наступні етапи:

- 1) оцінка впливу макро- та мікросередовища, можливості та загрози;
- 2) формування місії, цілей та завдань підприємства;
- 3) формування ресурсної бази;
- 4) розробка виробничої програми підприємства;

- 5) аналіз процесу виробництва;
- 6) реалізація товарної та цінової політики підприємства, збут продукції;
- 7) отримання та розподіл прибутку.

Механізм формування потенціалу підприємства є циклічною системою, яка після проходження кожного циклу виходить на новий рівень господарювання завдяки усуненню недоліків, виявлених у ході аналізу на попередніх етапах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кузнецова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. Управління потенціалом підприємства: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2017. – 196 с.

Янченко Наталія Вікторівна – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, email: yanchenko3000076@gmail.com

Літовка Кирило Сергійович – здобувач вищої освіти, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, email: kirill01kinda@gmail.com

Yanchenko Natalia Viktorovna – Associate Professor, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Kharkiv National University of Construction and Architecture, Kharkiv, email: yanchenko3000076@gmail.com

Litovka Kyrylo Serhiiovych – Higher Education Applicant, Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture, Kharkiv, email: kirill01kinda@gmail.com